

גודל של אפון

העובר קטן? לפני שנלחצים, כדאי לקרוא

מאז חלו שינויים בהגדרת התקן, ולא רק. "נמצא כי לא כל העוברים שצמיחתם הייתה באחוזונים הנמוכים סובלים מעיכוב פתולוגי בגדילה. חלקם פשוט היו קטנים", מסביר פרופ' שרים.

מחקר שהתפרסם ב־1992 הפריך את הטענה כי ל־20-40 אחוז מהעוברים יש צמיחה מעוכבת ברחם, לאחר שהובאו בחשבון גודל העובר ונתונים נוספים, בהם מוצא האם, גובהה, משקלה ומקום מגוריה (מתברר כי משקל ילודים מושפע מגובה פני הים של היישוב שבו מתגוררת האם), ונמצא כי צמיחתם הרחמית תקינה. בישראל משתמשים בעקומות גדילה המבוססות על האוכלוסייה

10-3 אחוזים מכלל היילודים סובלים מעיכוב גדילה תוך רחמית, ואולם אין קשר בין משקל עובר נמוך לפיגור שכלי. "גורמים רבים, גנטיים, תזונתיים, סביבתיים והורמונליים, משפיעים על פוטנציאל הגדילה של היילוד, ואולם המנגנון שלפיו נקבע קצב הגדילה אינו ידוע", אומר פרופ' מ' אלון שרים, מנהל יחידת האולטרסאונד במחלקת נשים ויולדות במרכז הרפואי הלל יפה. "גדילת העובר ברחם מתבצעת בשלושה שלבים", מסביר פרופ' שרים, "בתחילת ההיריון יש ייצור מסיבי של תאים (היפרפלזיה), שמתמיינים בהמשך להיות איברי הגוף של העובר, והגוף גדל בקצב

1 2 3 4 5 6 7 8 9 16 20-36 38

לא כל העוברים שצמיחתם באחוזונים הנמוכים סובלים מעיכוב פתולוגי בגדילה - חלקם פשוט קטנים

הישראלית המגוונת".

מה עושים במקרים שהעובר קטן?

"לאחר שלילה של זומים עובריים, הפרעות כרומוזומליות וזיהומים עובריים (המאותרים בסקירת מערכות ושקיפות עורפית), נבחנת אפשרות לאי ספיקה שליתית, המאופיינת במיעוט מי שפיר, בירידה בתנועתיות העובר ובשינויים בדופק. במקרים אלה נעשה שימוש בטכניקת אולטרסאונד דופלר למדידת הדם בכלי הדם השלייתיים העובריים, ובמידת הצורך מתבצעים יילוד מיירי ומאמץ להפחית פגיעה תוך רחמית".

של 5 גרם ביום. בשלב השני, מהשבוע ה־16 ועד ה־24 להיריון, מתרחש ייצור תאים המתווספים לתאים הקיימים והגוף גדל בקצב של 15-20 גרם ביום. השלב השלישי, מהשבוע ה־32 להיריון – גרילת התאים הקיימים והתהוות רוב מתסני השומן והגליקוגן של היילוד. הגוף גדל בקצב של 25-30 גרם ביום".

ב־1963 פורסם לראשונה המודל למשקל עובר תקין בהתאם לשבוע ההיריון, ולפיו עוברים שמשקלם בשבוע היריון מסוים היה נמוך מאחוזון 10 (כלומר, 90 אחוז מהעוברים האחרים גדולים מהם) הוגדרו סובלים מ"עיכוב בגדילה התוך רחמית".